

ЧЪРТИЦИ ЗА ПЪРВИ БЪЛГАРИ ПРАКТИЦИ-СЪДИИ

III. Тодораки Власаковъ (Чалъковъ)

По произхождение той е отъ една видна копривщенска челядь. Той се бѣ училъ въ Цариградъ въ търговско училище на о. Халки, познаваше доста добре мѣстнитѣ обичаи и правоотношения. Както Георги Груевъ и той бѣше и остана нежененъ.

На 4 I 1879 г. следъ освобождението той бива назначенъ за членъ на Пловд. окр. сждъ. На 13 VI с. г. той бива назначенъ за и. д. председателъ на Пловд. департаментално (окржжно) сждилище-углавно отдѣление. На 6 IX 1880 г. той е утвърденъ за председателъ на сждото отдѣление.

Следъ съединението той бива назначенъ за подпредседателъ на Русенския Окр. сждъ, която длъжностъ той не прие, а пожела да бѣде уволненъ. По-късно, въ 1895 г., той бива назначенъ за нотариусъ при Пловд. окр. сждъ, отъ която длъжностъ се оттегли презъ 1898 г.

За И. Румелия, и особено за Пловдивъ, гдето известна часть отъ населението бѣше гръцка и турска, Власаковъ бѣше на мѣстото си, тъй като той познаваше доста добре гръцки, и писмено и устно, а турски само говоримия езикъ. Трѣбва да се прибави тукъ, че на първо време въ пловдивскитѣ сждилища, съгласно съ Рум. Органически Уставъ, за официални езици се признаваха български, гръцки и турски. Заявления можеха да се пишатъ на тѣзи езици, адвокатитѣ и странитѣ можеха да се явяватъ и говорятъ на своитѣ езици (гръцки, турски). По тѣхно искане можеха да имъ се даватъ и решения изцѣло или отчасти на тѣзи два езика. Това бѣше поне на първо време. При сждилищата имаше по единъ преводачъ на гръцки и турски.

Гръцкитѣ адвокати изпользваха това положение и при всичко, че познаваха много добре български езикъ (Ахилей Мавриди, Тапиносъ и др.), тѣ пледираха по гръцки, за да се запази — казваха тѣ — законното положение на официалността на гръцкия езикъ. Впрочемъ, то бѣше тѣхно право. Власаковъ слушаше пледоарии по турски и по гръцки и се стараеше всѣкакъ да удовлетворява законнитѣ искания на адвокати и страни отъ гръцка и турска народностъ.

Може да се каже за похвала и на този старъ румелийски магистратъ, че въпреки преклонната си възраст, той се държеше достойно и извикваше почитъ и уважение въ всички срѣди.

IV. Михалаки Иличъ

Принадлежащъ къмъ една отъ татаръ-пазарджишкитѣ видни челяди, Иличъ познаваше доста добре гръцки и говоримия турски — обстоятелство важно за Пловдивъ.

Той бѣше назначенъ за председателъ на II Гражд. отдѣление на Пловдивското департаментално сждилище.

Отличителната черта на Михалаки Иличъ бѣше неговото благородно държане съ странитѣ и адвокатитѣ, придружено съ нелицеприятие, но всѣкога съ любезностъ,

И той бѣше отъ онѣзи практики-сждии, които се отличаваха съ явно безкористие, независимостъ и здравъ смисълъ; качества, които имаха почти всички румелийски сждии въ онова време, когато българитѣ въ всички среди се надпреварваха да се издигнатъ колкото се може по-високо, за да се изтъкне достоинството на българското население и неговото положение не само количествено, но и качествено.

Търговскитѣ му занятия и службата на Иличъ известно време презъ турското владичество и въ австрийската поща въ Пловдивъ му даваха едно предимство при гледането на търговски дѣла, съ които главно се занимаваше второ гражданско отдѣление. Споредъ основния законъ на Румелия, тѣзи дѣла се гледаха съ асесори (заседници) избирани изъ срѣдата на търговското съсловие. Обикновено такъвъ биваше единъ гръкъ, единъ турчинъ, освенъ, твърде естествено, българитѣ търговци. Кандидатитѣ за търговски заседници се избираха отъ окр. съветъ и по списъкъ се викаха въ сѣда да заседаватъ по известенъ установенъ редъ.

Михалаки Иличъ се държеше съ достоинство, отличаваше се съ своята трезвеностъ и държеше за сждийската си честь и независимостъ. Малкитѣ недостатъци въ такива случаи не се забелязваха, покривайки се съ честното име, каквото остави следъ смъртта си този практикъ-сждия.
